

13.06.2022

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja

50 §

Tutkimuslupa tutkimukseen "Luontokokemusten vaikuttavuus palvelutaloissa asuvien yksinäisten ikääntyneiden elämän laatuun"

HEL 2022-004436 T 13 02 01

Päätös

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja myönsi tutkimusluvan ***** ym. tutkimuslupahakemukselle " Luontokokemusten vaikuttavuus palvelutaloissa asuvien yksinäisten ikääntyneiden elämän laatuun" (EU-hanke). Yhteyshenkilö on palvelualueen johtaja *****
Tutkimuslupa on voimassa 31.12.2026 saakka.

Tutkimuslupa sovelletaan seuraavia ehtoja:

Tutkimusraportista ei saa olla tunnistettavissa tutkimukseen osallistuneita henkilöitä.

Tutkimuksesta ei tule koitua kustannuksia sosiaali- ja terveystoimelle.

Tutkija sitoutuu noudattamaan EU:n yleisen tietosuojasetuksen, tietosuojalain (1050/2018) sekä muiden lakien ja asetusten tutkijalle asetamia vaatimuksia. Hankkeessa tulee huomioida tietosuojalain 31 §:n 3 momentin vaatimus vaikutustenarvioinnin tekemisestä ja sen lähettämisestä tietosuojavaltuutetulle.

Tutkija saapuu pyydettyä maksutta esittelemään tutkimuksen tuloksia Helsingin sosiaali- ja terveystoimeen.

Sähköinen tutkimusraportti tai sen osoite toimitetaan sosiaali- ja terveystoimialan käyttöön osoitteella: tutkimusluvut.sote@hel.fi. Valmiit tutkimukset ovat henkilökunnan käytettävissä sosiaali- ja terveystoimen intrasivuilla.

Tutkimusryhmää voi vastaisuudessa tarvittaessa täydentää työntekijöillä ehdolla, että salassapitositoumukset toimitetaan sosiaali- ja terveystoimen kirjaamoon (diaarinumero HEL 2022-004436 mainittava).

Päätöksen perustelut

EU:n rahoittamassa RECETAS-hankkeessa selvitetään luontoelämyksen vaikutuksia elämänlaatuun ja yksinäisyyden kokemuksiin kaupungeissa asuvilla yksinäisillä tai syrjäytyneillä. Tässä hankkeeseen kuuluvassa tutkimuksessa on tarkoitus selvittää lievittävätkö luontoelämykset palvelutaloissa asuvien ikäihmisten yksinäisyyttä. Tavoitteena on selvit-

13.06.2022

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja

tää luontoperustaisen kuntoutusintervention vaikuttavuutta palvelutalossa asuvien iäkkäiden, yksinäisyyttä kokevien ihmisten elämänlaatuun, yksinäisyyteen, hyvinvointiin, uneen ja kognitioon.

Osallistujien (N=320) rekrytointi toteutetaan yhteyshenkilön kanssa sovitulla tavalla ja avulla. Mukaan lähteville palveluasumisen yksiköille ja niiden henkilökunnalle tarjotaan koulutusta liittyen ikääntyneiden yksinäisyyteen. Tutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa palveluasumisen henkilökunta selvittää omista yksiköistään potentiaaliset tutkimushenkilöt, joilla ei ole vaikea-asteista muistisairautta (MMSE vähintään 15/30) ja auttaa sopivien vastaajien löytämisessä. Osallistuminen perustuu tietoiseen suostumukseen. Hankkeeseen palkattu tutkimushoitaja jakaa kirjekyselylomakkeet tai tekee haastattelemalla kyselyn asukkaille, jotka ovat halukkaita osallistumaan kyselyyn. Kyselyssä kartoitetaan tutkittavien demografia, sairaudet, lääkkeet, toimintakyky, muistisairauden vaikeusaste, hyvinvointi, yksinäisyyden kokemus pandemian aikana sekä suhde luontoon. Samalla selvitetään tutkittavan halukkuus osallistua jatkossa tapahtuvaan interventiotutkimukseen.

Ensimmäiseen vaiheeseen kuuluvaan haastattelututkimukseen valitaan noin 15-25 vapaaehtoista henkilöä, jotka ilmoittavat kyselyssä kärsineensä yksinäisyydestä. Heidä haastatellaan yksilöllisesti heidän COVID-19 pandemia-ajan kokemuksistaan, miten pandemia-aika vaikutti heidän yksinäisyyden kokemuksiinsa. Samalla selvitetään, mitä luontokokemus tarkoittaa heille, mikä merkitys luonnolla on heille ja heidän yksinäisyyden kokemukselle, ja miten he pääsivät kokemaan luontoa pandemian aikana. Tästä laadullisesta haastattelututkimuksesta tehdään oma tutkimuslupapäätöksensä (HEL 2022-004380).

Ensimmäisen vaiheen kyselyä hyödynnetään rekrytoitaessa tutkittavia toisessa vaiheessa tehtävään interventiotutkimukseen. Satunnaistetussa vertailututkimuksen puolet tutkittavista saa 2,5 kk intervention luontokokemusten parissa. Puolet tutkittavista randomoidaan kontrolliryhmään, jotka saavat normaalihoitoa mukaan lukien palvelutalon ulkoilua ja retkiä. Tutkittavat tutkitaan tutkimusvuoden aikana neljä kertaa tutkimussuunnitelmassa kuvatulla tavalla ja menetelmillä. Lisäksi lasketaan sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttö ja kuolleisuus ryhmissä 2 v seuranta-aikana.

Asiakastietojen osalta tutkimuksen tiedonkeruun toteuttaa yhteyshenkilön erikseen nimeämä, osa-aikaisesti kaupungin palveluksessa oleva tutkimushoitaja. Aineiston käsittely ja säilyttäminen on kuvattu tutkimuksen rekisteriseloste ja vaikutustentarviointi -lomakkeessa. Tutkimukselle on haettu HUS eettisen toimikunnan lausunto. Sosiaali- ja

13.06.2022

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja

terveysviraston tietosuojalakimiehet ovat tarkastaneet tämän tutkimuksen tietosuojaan liittyvät menettelytavat.

Tutkimus koordinoidaan Helsingin Yliopistossa, ja intervention ryhmänohjaajien koulutus toteutetaan Vanhustyön keskusliitosta ja yliopistolta tarjottavalla asiantuntemuksella. Data säilytetään ja analysoidaan HUS:n tietoturvalisessä käyttöympäristössä. Pseudonymisoitu aineisto siirretään yhdistettäväksi Barcelonaan, jossa voidaan tehdä myös yhdistetty kuuden kaupungin RECETAS-tutkimuksen analysointi.

Tutkimuksen tulokset raportoidaan kansainvälisissä ja suomalaisissa tieteellisissä lehdissä vuosina 2022- 2031. Tutkimuksessa on tarkoitus myös tehdä kaksi suomalaista väitöskirjaa. Tutkimusaineisto arkistoidaan anonymisoituna ilman tunnistetietoja 15 vuotta tutkimuksen päättymisestä. Tutkimusaineiston tietoturvalisesta hävittämisestä vastaa tutkimuksen vastuhenkilö.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksen 8.5.2018 § 134 mukaan sosiaalihuollon asiakirjojen ja terveydenhuollon potilasasiakirjojen antamisesta päättää sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja (useampaa palvelualueetta koskevat tutkimukset).

Lisätiedot

Mari Riila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46595
mari.riila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 21 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 21 k)
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 21 k)
- 4 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 21 k)
- 5 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 21 k)
- 6 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 21 k)
- 7 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 21 k)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Otteet

Ote

Hakija

Yhteyshenkilö

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Helsingin kaupunki
Sosiaali- ja terveystoimiala
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -
palvelukokonaisuus

Pöytäkirja

4 (7)

13.06.2022

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja

Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
F11880001200052430
Alv.nro
FI02012566

13.06.2022

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 50 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

13.06.2022

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

13.06.2022

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja

Seija Meripaasi
sairaala-, kuntoutus- ja hoiva-
palvelujen johtaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 15.06.2022.